

НАРОДНО СЪБРАНИЕ		
Вх. №	654-01-77	
Дата	01	06 2016 г.

ДО
Г-ЖА ЦЕЦКА ЦАЧЕВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
43-то НАРОДНО СЪБРАНИЕ

13⁷⁷
Цец

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 73, ал. 1 от ПОДНС внасяме законопроект за изменение и допълнение на Изборния кодекс с мотиви към него.

Молим законопроектът да бъде представен за разглеждане и гласуване съгласно установения ред.

София, 01.06.2016г.

ВНОСИТЕЛИ:

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект!

ЗАКОН

за

изменение и допълнение на

ИЗБОРНИЯ КОДЕКС

Обн. ДВ. бр.19 от 5 Март 2014г., изм. ДВ. бр.35 от 22 Април 2014г., изм. ДВ. бр.53 от 27 Юни 2014г., изм. ДВ. бр.98 от 28 Ноември 2014г., изм. ДВ. бр.79 от 13 Октомври 2015г., изм. и доп. ДВ. бр.39 от 26 Май 2016г

§1. В чл. 11 се правят следните изменения:

1. Заглавието се изменя така: „Определяне на условията и реда за образуване на секции“.

2. Алинея 2 се отменя.

§2. В чл. 12 след думата „място“ се добавя „въз основа на обобщените данни по чл. 14“.

§3. В чл. 13 се създават нови ал. 2, 3 и 4:

„(2) Ръководителите на дипломатическите и консулските представителства определят местоположението на изборителните секции извън страната въз основа на териториалното разпределение на българската общност в съответното място.

(3) Организациите на българските граждани в съответното място може да правят предложение за местоположението на изборителните секции извън страната до ръководителите на дипломатическите и консулските представителства. Предложението се прави не по-късно от 25 дни преди изборния ден и се публикува незабавно на интернет страницата на съответните дипломатически и консулски представителства.

(4) Ръководителите на дипломатическите и консулските представителства може да определят местоположението на изборителните секции извън страната въз основа на предложенията по ал. 3.“

§4. Член 14 се изменя така:

„Образуване на изборителни секции извън страната

Чл. 14. Избирателните секции извън страната се образуват:

1. където има дипломатическо или консулско представителство - при наличие на не по-малко от 20 избиратели, подали заявление по чл. 16, ал. 1;

2. извън т. 1 - при наличие на не по-малко от 40 избиратели, подали заявление по чл. 16, ал. 1; при избори за членове на Европейския парламент от Република България такива секции се образуват само в държави - членки на Европейския съюз;

3. в местата, в които на проведени до 5 години преди изборния ден избори е имало образувана поне една избирателна секция, в която са гласували не по-малко от 100 избиратели; списъкът на местата и прогнозният брой секции във всяко място се обявява от Централната избирателна комисия не по-късно от 50 дни преди изборния ден; при избори за членове на Европейския парламент от Република България такива секции се образуват само в държави -членки на Европейския съюз;

4. извън местата по т. 1 - 3 по преценка на ръководителите на дипломатическите и консулските представителства въз основа на общия брой подадени заявления или на общия брой на гласувалите на предходни избори, включително и когато броят на подадените заявления за определено място е по-малък от 40; ръководителите на дипломатическите или консулските представителства на Република България изпращат мотивирано предложение до Централната избирателна комисия не по-късно от 22 дни преди изборния ден.

§5. В Раздел II, в чл. 181, в ал. 2 се добавя второ изречение със следното съдържание:

„В случаите, когато кампанията се води на друг език, се осигурява превод на български език“.

§6. В чл. 375 думите „ал. 2 и 3“ се заменят с „т. 2 - 4“ .

§7. В чл. 396, ал. 1 се правят следните изменения:

„(1) Право да избират общински съветници и кметове имат българските граждани, които са навършили 18 години към изборния ден включително, не са поставени под запрещение, не изтърпяват наказание лишаване от свобода“

§8. В чл. 397, ал. 1 се правят следните изменения:

„(1) Право да бъдат избирани за общински съветници и кметове имат българските граждани, които са навършили 18 години към изборния ден

включително, не са поставени под запрещение, не изтърпяват наказание лишаване от свобода.“

София, 01.06.2016г.

Вносители,

МОТИВИ

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Изборния кодекс

С проекта на Закон за изменение и допълнение на Изборния кодекс се предлага:

I. Да бъдат въведени отменените правила за образуване на избирателните секции извън страната, действали през 2014 г. и 2015г., въведени по настояване на българите в чужбина.

Тези правила сработиха и не предизвикаха проблеми при два избора – избори за Европейски парламент май 2014г., избори за Народно събрание октомври 2014г., и на националния референдум - октомври 2015г.

Целта е да се възстановят отменените облекчени условия за гласуване на българските граждани в чужбина, респективно за създаване на избирателни секции, които позволиха значително нарастване на избирателната активност сред относително разпръснатите български общности в Западна Европа и Северна Америка (+67%). По този начин всички български граждани извън страната, ако желаят, ще могат да упражнят активното си право на гласуване.

Освен в интерес на избирателите, предлаганите правила, в частност режима на т.нар. автоматични секции (разкриват се там, където на предходни избори са гласували не по-малко 100 избиратели), е в интерес и на по-добрата и по-евтина организационно-техническа подготовка на изборния процес зад граница, защото създават предвидимост. Това е така, тъй като образуването на тези секции, техният брой и местоположение стават известни в ранен момент от предизборната подготовка - близо два месеца преди изборния ден (всъщност яснота къде ще има секции за следващ избор съществува много по-рано, въз основа на публичните данни на ЦИК за броя гласували на предходни избори). Така участниците в процеса - ЦИК, МВнР, дипломатически и консулски представителства по места, български общности, могат своевременно да извършат необходимите действия за оптимална подготовка на изборния ден: получаване на разрешение от приемащата страна, своевременно намиране и запазване на подходящи зали, навременна оценка на необходимия брой държавни служители за командироване зад граница за участие в секционните избирателни комисии и тяхното качествено обучение,

материално обезпечаване с необходимата техника по места - лаптопи, скенери и т.н., гарантираща спазване на правилата на ИК и вярното и сигурно отразяване на изборния резултат. Не на последно място, партиите и наблюдателските организации имат достатъчно време да предвидят техни участници в секционните избирателни комисии, респективно наблюдатели в секциите, с цел гарантиране на честен изборен процес и пресичане на нарушенията.

Като позволяват ранна подготовка, предлаганите правила дават и възможност за намаляване на финансовите разходи по организацията на изборите зад граница. Справка, получена от Министерство на външните работи, относно разходите направени за провеждане на изборите за Народно събрание през 2014г. сочи, че за 428 секции зад граница (144 990 гласували) те възлизат общо на 1 382 013 лв. или 3229 лв. на изборна секция или 9,53 лв. на избирател, като в това се включват командировъчни на служители от страната и на място (775 хил. лв.), наеми за зали (145 хил. лв.), материално-техническо обезпечаване (250 хил. лв.), заплащане на членове на СИК (130 хил. лв.) и др.

Обратно, при режима на откриване на секции чрез заявления, едва 20 дни преди изборния ден става окончателно ясно къде ще бъдат откривани избирателни секции зад граница, което създава организационно напрежение и оскъпява значително процеса.

Освен като част от изборното законодателство, тези правила, като стимулират взаимодействието и сътрудничеството на българските дипломатически и консулски представители с местните общности, следва да се разглеждат и като част от държавната политика за българите извън страната по приобщаването им към националния живот и запазването на националната им идентичност.

II. Законопроектът отговаря не само на необходимостта да уреди важни обществени отношения, но и да отговори на многобройните препоръки на международните наблюдатели, включително и от наблюдението на изборите през 2014 г. – за членове на Европейския парламент от Република България и за народни представители, относно неравнопоставеното участие на малцинствата особено в езиков аспект, в разрез с Копенхагенския документ. В тази връзка се препоръчва лица, които се самоопределят като принадлежащи към малцинства, да могат да използват своя майчин език по време на предизборната кампания, така че да се промотира равнопоставеното им участие в живота на държавата. Съгласно

препоръката трябва да се помисли включително за официална информационна кампания и други изборни материали на малцинствени езици, което ще спомогне за тяхното разбиране и за информирания избор на всеки избирател.

Във въпрос с искане за писмен отговор E-003774/2015 до Комисията от членове на Европейския парламент от ALDE се пита:

„Съгласна ли е Комисията, че тази разпоредба представлява нарушение на принципите на свобода на изразяване на мнение и на информация, свобода на събранията и сдруженията и недискриминация, както е посочено в член 10 от Европейската конвенция за правата на човека, член 11 и член 22 от Хартата на основните права на Европейския съюз, член 2, член 3 и член 9 от Договора за Европейския съюз и член 2, параграф 1 от Международния пакт за граждански и политически права?“

В своя отговор Европейската комисия заявява категорично следното:

„Държавите членки определят условията и реда за организирането на избори, включително правилата за изборната кампания, в съответствие с приложимите международни стандарти, които ги обвързват. Изборите са свободни тогава, когато гарантират свободното изразяване на волята на избирателите. Те предполагат свобода на изразяването на становища и разпространението на информация в периода, предшестваш изборите, както и възможността за всички общности да разбират и пълноценно да участват в изборния процес. Комисията подчертава важноста на ангажимента, поет от държавите членки, да гарантират зачитането на тези демократични стандарти, включително стандартите, залегнали в Европейската конвенция за правата на човека.“

Законопроектът отчита и възможността за участие в изборния процес на граждани на държави-членки на Европейския съюз и факта, че правилото предизборната кампания да се води само на български език, по един или друг начин ограничава правата на европейските граждани при осъществяване на правото им на свободен информиран избор.

Приемането на законопроекта ще подобри демокрацията в страната и ще приведе в действие прокламираните в основния закон принципи.

III. С настоящия законопроект предлагаме също така да отпадне и противоконституционното изискване за уседналост, с което стотици хиляди български граждани са лишени от правото да упражнят конституционното си право на глас на местни избори, както и на избори за Европейски парламент.